

ORADEA-MARE (N.-VÁRAD)

21 martie st. v.
2 aprilie st. n.

Ese in fiecare duminică

Redacțiunea:

Strada principală 375 a.

Nr. 12.

ANUL XXIX.

1893.

Pretul pe un an 10 fl.

Pe 1/2 de an 5 fl.

Pe 1/4 de an 2 fl. 70 cr.

Pentru România pe an 25 lei.

Moș Nichifor Coțcarul.

(Povestire glumetică.)

(Incheiere.)

Da ce-a fost pe-aici, moș Nichifor?
— Of, jupâneșică, of! Ce a fost să nu dea

Dumne-
deu să
mai fie!
Dar avé

cineva cap să
trécă pe-aici,
fără să fie jă-
fuit, bătut ori
omorît! Nu-i
vorbă, că a-
cestea se in-
têmplă mai
mult nóptea,
decât ziua.
Inse pe mine
unul, de n'aș
grái într'un
cias reu, până
acum, dá; m'a
ferit Dumne-
deu. Lupi și
alte dihanii
mi-au eșit in-
nainté câte-o
dată, dar nu
le-am făcut
nimica; le-am
dat bună pa-
ce, m'am fă-
cut că nici
nu-i véd și ei
s'au dus in
tréba lor.

— Î.. ral

moș Nichifor, nu mai spune de lup, că tare me tem!

V'am spus că erá săgalnic moș Nichifor, și când
spunea câte una, ori te țineai cu mâna de inimă riđend,
ori te făcea să-ți sară inima din loc, de frică.

— Iaca un lup vine spre noi, jupâneșică!

— Vai de mine, moș Nichifor, unde să me ascund eu?

— Despre mine, ascunde-te unde știi, că eu unul
ți-am spus că nu me tem nici de-o potaie intrégă.

Atunci biéta Malcă, de frică, s'a inleștat de gâtul
lui Moș Nichifor, și s'a lipit de dênșul, ca lipitórea. A
șeđut ea așa, cât a șeđut și apoi a đis tremurând:

— Unde-i lupul, moș Nichifor?

— Unde să fie? ia a trecut drumul pe dinaintea

nóstră, și a
intra iară 'n
pădure. Dar
cât pe ce erai
să me gâtui
jupâneșică, și
apoi decăscă-
pam iepete
șciu că erá
frumos.

N'apucă a
sfêrși bine
moș Nichifor
și Malca đice
câtinel:

— Să nu
mai đici că
vine lupul,
moș Nichifor,
că me vêri
in tóte bólele.

— Nu că
đic eu, da
chiar vine, ia-
cătă-lă-i!

— Valeu!
ce spui?!

Și iar se
ascunde lân-
gă moș Ni-
chifor.

— Ce-i ti-
ner, tot tiner;
îți vine a te

jucá, jupâneșică, așa-i? și după cum véd ai noroc, că
eu imi țin firea, nu me prea tem de lup; dar să fie
altul in locul meu...

— Nu mai vine lupul, moș Nichifor?

— Apoi, na; ești de tot poznașă și dta: prea des
vrei să vie, că dór nu-i de tot copacul câte un lup. Ia

PROBA DE DANS.

pe la sfântul Andreiu, umblă și ei mai câte mulți la un loc. Și-apoi vânătorii ce păzesc? La gónă mare, cređi dta că puțini lupi dau, cinstea pe rușine, lăsându-și pieile zălog? — Să mai resuflăm iepele olécă. — Iaca și «Dealul Bălaurului» jupâneșică. Ia aici a căđut odată un bálaur grozav de mare, care vėrsá jăratec pe gură și când șuierá, clocotíá codrul, gemeau văile, fiarele tremurau și se băteau cap in cap, de spaimă; și țipenie de om nu cutezá să mai trecă pe aici.

— Valeu! și unde-i bálaurul moș Nichifor?

— D'apoi mai șciu eu, jupâneșică? Pădurea-i mare, el șcie unde s'a fi infundat. Unii spun, că după ce-a mâncat fórte mulți ómeni și a ros tótá cója copacilor din codru, ar fi crăpat chiar aici in locul acesta. Dela unii am audít spuind că i-ar fi dat lapte de vacă négrá și cu ácéta l'ar fi făcut să se ridice iar la cer, de unde a căđut. Mai șciu eu pe cine să cred? că ómenii vorbesc vrute și nevrute. Noroc numai, că eu unul șciu solomonii și nu me prea tem nici de bálauri. Pot să prind șerpele din culcuș, cum ai prinde dta un puiu de găină din pătul.

— Da ce-s acele solomonii, moș Nichifor?

— Ei, jupâneșică, dragă; asta nu se póte spune. Eu, babei mele — că merge pe doueđeci și patru de ani, de când m'am luat cu dēnsa — și ce n'a făcut ea? și cât nu m'a cihăit de cap, să-i spun, și tot nu i-am spus. Și ea din pricina asta are să móră, când a murí; de nu i-ar murí mulți innainte, că atunci mi-aș luá și eu una tineric, și măcar trei đile să trăesc in ticină cu dēnsa, cum șciu eu, și apoi să mor! M'am săturat până in gât de mucegaiul de babă, că hojma me morocă-neșce și-mi scóte ochii cu cele tinere. — Când gândesc, amăritul de mine, că am să me intorc iar la dēnsa acasă ími vine să turbez, să iau cāmpii, nu altá ceva.

— Ia lasá, lasá moș Nichifor, că așa sūnteți dvós-tre bărbații.

— Ei, ei! jupâneșică, iată-ne și aprópe de vėrful codrului. Ia mai dá-te și dta olécă pe jos, pân' om suí dealul; că nu mi-i de alta, dar me tem că-i ințepení in căruță.

Uită-te, florile cele frumóse de prin marginea pădurei, cum implu vėzduhul de mirozná. Și dta să șeđi ghemuită acolo nu-i pėcat de Dumneđeu?!

— Me tem de lup, moș Nichifor, đise Malca tremurând.

— Ia mai sfėrșeșce odată cu lupul cela altá ceva n'ai de vorbit?

— Stăi dară să me dau jos!

— Ptru! ciii..! — sai biníșor pe ici, pe crucea căruței. Ho... pa! Ia acum te vėđ și eu că ești voinică; așa mi-i drag să fie omul: fátat, nu ouat.

Și pe când Malca culegea niște dumbravnic să ducá lui Ític, moș Nichifor stătuse in loc și nu șciu ce bichiriá și ciusliá prin pregiurul căruței, apoi repede strigá:

— Gata ești, jupâneșică? Hai, sui și să pornim cu ajutorul lui Dumneđeu, că de-acum e tot vale mai mult. Malca după ce se suie, intrėbá:

— Óre nu-i tărđiu, moș Nichifor?

— D'apoi de-acum sūntem scăpați de asupra nevoiei: acuș te pun in Piétrá. — Și-odatá dá biciu iepeilor, đicėnd:

Alba 'nainte, alba la róte,

Oiștea gólá de-o parte.

Hii! opt-un cal, că nu-s departe Galații, hiii!!

N'apuc' a merge nici doueđeci de prăjini, și prrr! se rupse un capėt!

— Na; asta încá-i una!

— Vai de mine, moș Nichifor avem să innoptăm in pădure!

— Ia nu mai mení a reu, jupâneșică-hăi, că dór n'am pățit eu asta numai odată in viėta mea. Până-i imbucá dtá ceva și iepele estea și-or șterge gura c'olécă de coșolină, eu am și pus capėtul.

Când se uitá moș Nichifor la belciuc, bārđița nicăiri:..

— Apoi tóte-au fost cum au fost, đise moș Nichifor, increțind din spāncene și oțerindu-se, dar asta picá de cóptá. Bat-o Dumneđeu de babă, s'o batá! Uite-te cum ingrigeșce ea de mine; așa-i că nu-i se-curea?..

Malca, șermana, când mai aude și asta, incede a suspiná și a đice:

— Moș Nichifor, ce facem noi?

— Ia las jupâneșică, nu te 'mpuținá cu inima, că tot mai am o lécă de nădejde. Și-odatá scóte bulicheiriul din tēcá, íl dá pe aminar și incede a ciocárti un gírneț de stejar, din anul trecut... L'a tăiat el, cum l'a tăiat, apoi a incedut a cotrobái prin chilna căruței să găsescá niște frínghie; dar de unde să iei, dēcá n'ai pus?..

Dēcá vede și vede, taie baierile dela traistá, mai căpețala din capul unei iepe și face cum póte, de légá el gārnețul, unde trebuíá; pune, róta la loc, virá leuca, suceșce lamba și-o strínge la scará apoi íși aprinde cióncá și đice:

— Iaca jupâneșică dragă, cum invėtá nevoia pe om, ce să facá... cu moș Nichifor țuțueanul nu pierenimene la drum. De-acum numai să te ții bine de carímbi și de speteze că am să mán iepele estea, de au să scapere fugind. Da să șcii dta, că babei mele n'are să-i fie móle, când m'oi întórce acasă. Am s'o iau de cânepa dracului și am s'o invėț eu cum trebuie să caute altá datá de bărbat; că «femeia nebătută, e ca móra nefrecată».

— Ține-te, jupâneșică! Hi, he!!

Și-odatá inced iepele a fugí, de pãrtiau rótele și sáriá colbul in naltul cerului. — La vr'o câteva obrațuri, gārnețul s'a infierbintat, s'a muiat și foflenchiul iar sare róta!

— Bre! c'anapoda lucru; se vede că ađi diminėtá mi-a eșit innainte vr'un popá séu dracul șcie ce.

— Moș Nichifor, ce facem noi?

— Om face noi ce-om face, jupâneșică. Dar acum de-odatá linișteșce-te acolo și taci molcom. Bine că nu s'a intėmplat asta in mijlocul cāmpului, undeva. Lemne, slava Domnului, sūnt de-ajuns și de 'ntrecut, in pădure. Póte să ne-ajungá cineva din urmă ori să ne intėmpine cineva dinnainte, și să-mi imprumute vr'o secure. Și cum vorbiá, numai ce iată că vede viind un om dinnainte, cu traista in băt.

— Bun intálníșul, om bun! Așá-i că s'a stricat drumul in mijlocul căruței?

— Ia las, șaga la o parte, mėi omule; și mai bine vin de-mi ajutá să pun capătul ista, că veđi că-mi crapá inima in mine, de necaz.

— D'apoi eu me grăbesc să ajung la Oșlobeni. Dta poți să mái astá nópte și in pădure; nu cred că-i murí de urít...

— Me mir că nu ți-i óre cum să-ți fie, đise Nichifor posomorít; ești un chiag sbārcit, mai ca și mine și iată ce-ți urlá prin cap...

— Da nu-ți fie cu bănat, om bun, că am șuguit și eu. Bun remas! Te-a învățat Dumnezeu ce să faci... și s'a tot dus innainte.

— Veți, jupăneșică dragă, câtu-i de-a dracului lumea asta? Numai după pleșcuit umblă. Ia să fie un antal cu vin ori cu rachiu și să veți atunci ar șede carul stricat atâta timp în mijlocul drumului? Cum v'ed eu, tot moș Nichifor are să facă ce-a face. Ia să mai fac o încercare.

Și iar începe a tăia alt gârnet... Mocoșește el cât mocoșește, până-l pune și pe acela. Apoi dă biciu iepelor și iar mai trage un ropot; când numai iată ce ajunge rătă de-o teșitură și iar se rupe capătul...

— Acuma, jupăneșică, mai că-mi vine să ădic și eu ca omul acela, că are să ne fie masul în pădure.

— Vai de mine și de mine, moș Nichifor, ce spui?!

— Ia spun și eu ce v'ed cu ochii. Uită-te! nu veți și dta că dă sórele după deal și noi tot pe loc stăm. Da nu-i nimica, jupăneșică, să n'ai nici o grijă, că șciu eu o poiană în pădure, chiar aici pe aprópe; să tragem acolo și sântem ca și în casă la noi. Locul e ferit și iepete au ce pașce. Dta te-i culcă în căruță și eu te-oi străjuí tótă nóptea. Helbet, o nópte nu-i legată de gard. a trece ea, cum a trece; dar a pomení ea baba mea câte d'ilisóre — a avé de necasul acesta; că numai din pricina ei mi se trage...

— Apoi dară fă cum șcii, moș Nichifor, numai să fie bine.

— Las, jupăneșică, nu-ți face voie rea că are să fie cât se póte de bine.

Și-odată, moș Nichifor apucă iepete de d'arlog, și cărneșce căruța ș-o târășce cum póte, până în poiană.

— Iaca jupăneșică, ce raiu al lui Dumnezeu e aici; să tot trăești, să nu mai mori! Numai dvóstre nu sânteți deprinși cu ce-i frumos pe lume. Ia mai dă-te o lécă pe jos, până se mai vede: ca să strîngem niște tîrșuri și să facem tótă nóptea foc, să fugă țintării și tóte gângăniile pe lume.

Biéta Malcă vede și ea, că tot de una îi e acum. Se dă jos și începe a strînge la tîrșuri.

— Dómne! bine-ți mai șede jupăneșică; par că ești una de-ale nóstre. Nu cumva a ținut vre-odată tătă dtale oréndă în sat, undeva?..

— Ba a ținut multă vreme ratoșul dela Bodești.

— Apoi me miram eu, de ce vorbești așa de bine moldoveneșce și aduci la mers cu de-ale nóstre. De-acum n'am să te mai cred că te temi de lup. Ei, eil cum ți se pare aici în poiană? Așá-i că erá să mori și să nu șcii ce-i frumos pe lume? Ia'auđi privighetorile ce haz fac? Ia'auđi turturelele cum se îngână?

— Moș Nichifor, óre n'om păți ceva în nóptea asta? Ce-a d'ice Itic?..

— Itic? — Lui Itic i s'a p'aré c'a prins pe Dumnezeu de un picior, când te-a vedé acasă.

— Da ce cređi dta, că Itic șcie ce-i pe lume? Cum sânt întemplările la drum?

— Așá numai să se mute de pe vatră, pe cuptor, șcie și hleabul de baba mea, de acasă. Jupăneșică, ia să te vedem șcii cum să faci focul?

Malcă aședă gitejele; moș Nichifor scapără și in-dată ațită améndoué focul. Apoi moș Nichifor d'ice:

— Veți, jupăneșică, cum p'iré de frumos gitejele?

— V'ed moș Nichifor, dar îmi tremură inima în mine de frică!

Î... ra! da ce Dómne iértă-me par că ești din *némul lui Itic*. Da fii mai cu inimă o lécă. Ori decă ești așá

așterne cojocul și se pune într'o rilă jos, lângă foc; și pic, pic! pic, pic! din lulea, cât pe ce erá să-l prindă somnul, când numai ce iată, că-i sare o scânteie pe nas!

— Ptiu, drace! asta trebuie să fie scânteie din gâtejele culese de Malca; tare m'a fript. — Dormi jupăneșică, Malcă?

— Par că erá să me prindă somnul o lécă, moș Nichifor, dar mi-au venit o mulțime de năluciri prin cap și m'am trezit.

— Și eu mai tot așá am pățit: mi-a sărit o scânteie pe nas și mi s'a spăriet somnul, de par că am dormit o nópte intrégă. Las' că póte să mai d'ormă cineva, de răul nebunelor istor de privighetori? par că-ș fac de cap, nu altă ceva. Da acum le e și lor vremea să se drăgostescă. — Dormi jupăneșică?

— Par că iar erá să me prindă somnul, moș Nichifor.

— Șcii una, jupăneșică? Mie-mi vine să stîng focul, că tocmei acum, îndurătul ista, mi-am adus aminte că dihania de lup adulmecă și vine după fum.

— Stinge-l, moș Nichifor, decă-i așá.

Atunci moș Nichifor odată începe a turná la țerná peste foc și-l innădușă.

— De-acum jupăneșică, dormi fără grijă; că in-dată se face d'iuă. — Na; c'am stîns focul, și am uitat să-mi aprind luléua. Dar las că am scăpărători. — Tă-ve pustie privighetori să ve bată, că șciu că ve drăgostiți bine!

Mai șede moș Nichifor așá pe gânduri, până-ș gâteșce de b'êut luléua, apoi se scólă binișor și se duce în v'êrul degetelor, lângă căruță. Malca începuse a horái puțin. Moș Nichifor o clatină incetșor și d'ice:

— Jupăneșică, jupăneșică!

— Aud! moș Nichifor, respunse Malca tresărind, spăimântată.

— Șcii ce-am gândit eu cât am stat lângă foc?

— Ce, moș Nichifor?!

— Ia după ce-i adormí dta, să incalec pe-o iépă și să me r'apád acasă la mine să-mi aduc un capăt și securea, și când s'a z'arí de d'iuă, sânt aici.

— Vai de mine, moș Nichifor, ce vorbești?! Vrei să me g'asești mórtă de frică óre, când îi vení?

— Ba să te ferescă Dumnezeu, de una ca asta, jupăneșică. Ia las' nu te spăimântá, că am d'is și eu, ia așá o vorbă în v'ent.

— Ba, nu, moș Nichifor! De-acum nici nu vreu să mai dorm; me dau jos și am să șed tótă nóptea lângă dta.

— Ba păzeșce-ți tréba, jupăneșică; ședi binișor unde ședi, că bine ședi.

— Ba iaca vin; și-odată se dă jos și vine pe érbă lângă moș Nichifor. Și, ba unul-una, ba altul alta, dela o vreme, i-a furat somnul pe améndoi și-au adormit duși. — Și când s'au trezit ei erá d'itlica albă!...

— Iaca, jupăneșică și sfânta d'iuă. Scólă-te și hai să vedem, ce-i de făcut? Veți că nu te-a m'ncat nimica; numai frica ți-a fost mai mare.

Malca, în vorbele estea iar a adormit. Iar moș Nichifor, ca omul cu grija, s'a s'uit în căruță și-a început a scormolí în tóte părțile, pe sub coșolină și numai iată ce dă de secure, de-o funie și de-un sfredeléc, pe pomostina căruței. — Iacá, pécatele mele! Cine-i cu pagubă, și cu p'ecat; me miram eu să nu se ingrigescă biéta babă de mine, până într'atâta. — Pentru c'am năpástuit-o chiar pe sfânta dreptate, am să-i duc un fes roș și un tulpan undelemniu, ca să-și mai aducă aminte din tinerete. Eu, se vede, că m'am luat eri cu luléua.

de fricosă, apoi sui în căruță și te-ășterne pe somn, că nóptea-i numa un cias; acuș se face ăiuă.

Malca, îmbărbătată de moș Nichifor se suie în căruță și se culcă. Iară moș Nichifor își aprinde luleua; Dar biéta baba mea, bună, rea cum este, tot a șciut ce-mi trebuie la drum; numai nu le-a pus la locul lor... Dar ți-ai găsit să șcie femeia trebile bărbatului. — Jupâneșică, jupâneșică!

— Ce-i, moș Nichifor?

— Da nu șcii una?! Scólă-te că am găsit și secure, și fringhie, și sfredel și tot ce-mi trebuie.

— Unde, moș Nichifor?

— Ia pe sub buclucurile dtale. Numai n'au avut gură să răspundă. Am pățit și noi, ca un cerșitor care ședea pe comóră și cerea milostenie... Da bine că s'au găsit și acum; tot biéta baba se vede că le-a pus...

— Veđi, cât ești de avan moș Nichifor, cum îți incarci sufletul de păcate?!..

— Apoi dă, jupâneșică, vėđ și eu că am greșit, de-am ponegriț-o așa de tare, cătră dta. Da de-acum am să-i cânt și eu un cântec de împăcare:

Sărmana băbușca mea!
Fie bună, fie rea
Am să țin casă cu ea.

Și-odată sufiecă moș Nichifor mânecile, taie un sulhar de fag și face un capăt minunat. Apoi îl aședă cum trebuie, pune róta la loc, inhamă ielepe, ese incet incet la drum și ăice:

— Sui jupâneșică, și haidem să mergem de acum.

Iepele fiind hrănite și odihnite bine, pe la prânđul cel mare i-au pus în Piétră.

— Iaca te-ai vėđut și-acasă, jupâneșică.

— Slava lui Dumneđeu, moș Nichifor, că și 'n pădure nu mi-a fost reu...

— Așá este jupâneșică nu-i vorbă, dar ca la casa omului, nu-i nicăiurea.

Și din vorbă în vorbă, au și ajuns la pórtă lui jupân Ițic! — Ițic tocmai atunci veniá dela șcólă, și când a vėđut pe Malca nu mai șciea ce să facă de bucurie. Dar când a mai auđit și despre întempleră ce au avut, și cum i-a scăpat Dumneđeu din primejdie, nu șciea cum să mulțămescă lui moș Nichifor. Cu ce nu l'au dăruiț ei? Că se mirá și el singur, ce dăduse peste densus. A doua ăi, moș Nichifor a pornit inapoi cu alți mușterii. Și când a ajuns acasă, erá fórte yesel, încat nu șciea baba lui ce l'a găsit, de-i așá cu chef, cum nu mai fusese de multă vreme... După acésta, tot la douetrei șeptemáni, jupâneșica Malca veniá în Némț la socrí și se întorcea acasă numai cu moș Nichifor, fără să se mai témă de lup...

După un an, séu după mai mulți, moș Nichifor s'a resuflat, la un păhar cu vin, cătră un prieten al seu, despre întempleră din codru «Bălaurului» și frica trasă de jupâneșa Malca... Prietenul lui moș Nichifor, s'a resuflat și el cătră alți prieteni ai sei; și de-atunci ómenii, cum is ómenii, ca să-i puie sange reu la inimă... au inceput a poreclí pe moș Nichifor și a-i ăice: Nichifor Coțcarul, Nichifor Coțcarul; și póte-acum a fi óle și ulcióre, și tot Nichifor *Coțcarul* i-a remas bietului om numele și până în ăiulica de astăđi.

IOAN CREANGA.

oo

O nedreptate făcută unuia este o amenințare pentru toți.

Să plâng ca 'n vis.

Nisam... ce visuri mincinoșe
Îți vin în somn adese ori...
Dar vai!., sânt cele mai frumoșe
Și-abiá trăesc până la ăori!

Mi se părea, că o scrisóre
Tremurător țineam în mână,
Trimisă 'n taină arđetóre
De tine, mândra mea stăpână.

Și sărutam plin de iubire
De mii de ori, biletu-ți mic
Căci ochi-mi orbi de fericire
Nu mai puteau citi nimic!

Invins de-o negrăiță jale
Simțiam un farmec nedescris
Plângend pe réndurile tale
Ce mâna ta cu drag le-a scris.

N'am plâns durerea-adevėrată
Deștept, așa neconțent
Și totuș n'am fost nici odată
Ca 'n visul meu mai fericit!

Ah! care mângăere 'n lume
Aș mai puté și eu avé
Decât să plâng p'un dulce nume
P'un nume scris de mâna ta!

Acelaș farmec aș simți
Că-mi luminezá négra jale
Când ochi-mi ar incremenți
Pe urma réndurilor tale.

Al lacrimilor mele drum
Spre fericire m'a trimis...
Ah! pentru ce nu pot și-acum
Să plâng ca 'n vis.

DIMITRIE NANU.

Un rėsboi vesel.

Comedie într'un act, de *Melerville* și *Carmouche*.

(Urmare.)

Scena VI.

Aceiași, Laroz.

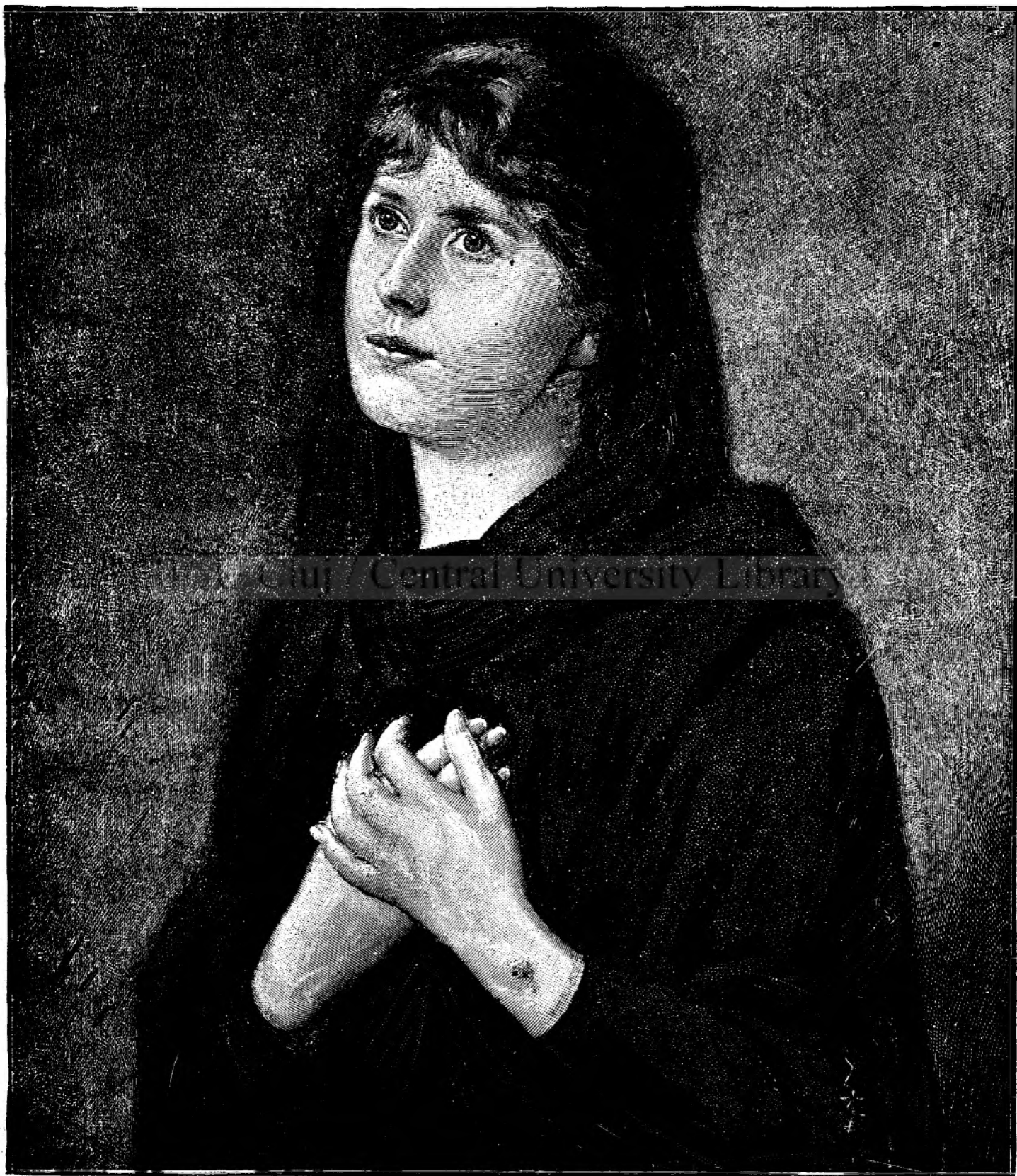
Laroz (prefăcendú-se bét, și cântând de asurde lumea.)

Trăescă gologanul
Căci îmi place vinul!
Spune-i dragă c'o iubesc...

Lolo. Un soldat bét! ce dracu! pe tóte străđile întelnești tot de aceștia!

Laroz (cu spatele înturnate.) Fire-ar al lui Sca-raoskil de-un cias de când me 'nvėrt fără să pot pune mâna pe cazarma meal ce? mutat-o cineva din loc?

Lili (a parte.) E Laroz! O! în ce stare!

Žalea věduci.

Lolo. A Dómnle! uită-te că vine spre noi.

Laroz. Smirna! stăi! — jupăneșitelor, să nu ve supărați, — dar câte ciasuri is?...

Lolo (sec, trecându-i pe dinăinte.) Câte-a fost și eri pe vremea asta, bețivule!

Lolo (a parte.) Cât îi de roș!

Laroz (incet Lilei.) Să nu spui nimic... mi-am zugrăvit puțin obrăjeii!

Lili. Cum?..

Laroz (cătră Lolo.) Mii de cărbuși! ce frumoșică nevestuică! șcii că asta-ți face o poftă anapoda... și trebuie puicuiță să te sărut pe buzișorele tale cele de jaratec.

Lili (gelósă.) Ei! me rog!

Lolo (trecând inaintea Lilei.) Obraznicule!

Laroz (oprind pe Lolo.) Haide Venus, să sărutăm pe țeul Marte!

Lili (trecând inaintea mătușei sale.) Mătușică, treci din dărătul meu.

Lolo (trecând iar.) Ba nici de cum, sermană copilă... me voi sacrifică eu ținsumi!

Laroz (a parte, privind la drépta.) Și dobitocul cela nu mai vine.

Lolo (apărându-se.) Ce? cređi tu că me spării eu de un moscal gulerat ca tine?

Laroz (apucând-o in brațe.) Cu noroc să dea Dđeu! iaca așa-mi plac mie nevestuicele! pupă-me porumbața neicăi!

Amcndoue (tipând.) Ajutor! ajutor!..

Scena VII.

Acciași, Lauternik.

Lauternik (scoțend sabia.) Ce este aiș, saperment ter taif!

Laroz (oprindu-se la drépta.) Sergentul meu! S' trăiți!

Lauternik. Un soldat din regiment a mé cari nu dai paci la fimeii!

Lolo. Ah dle! apărăne!

Lauternik (ridicând sabia.) Acu te tai bucațele, pimperment noh ain mall!

Lili și Lolo (oprindu-l.) Vai de mine! Nu-l tăia, te rog, dle sergent!

Lauternik (rece.) Nu te temi! eu nu faș nimic reu la tumealui.

Lolo (incet Lilei.) Dar tocmai e frumosul meu blond!..

Lili. El! (*Aparte.*) A! înțeleg!

Laroz (incet lui Lauternik.) Dar aprinde-te mai tare. (*Tare.*) S' trăiți dle sergent... am să vă dau lămuriri!

Lauternik. Taș tu!

Laroz. S' trăiți!.. (*incet.*) Vr'o câteva ghionturi! vr'un picior...

Lauternik (dându-i mai multe ghionturi și piciovre.) Taș tu când eu porunșesc! ești plin cu vin! tute și mai bei puținel apa să regorești la cap!

Laroz (incet.) Destul! De-acum đii ceva frumos de dragoste.

Lauternik (tare.) Đi ceva de dragoste!

Laroz. Nu!..

Lauternik (incurcându-se.) Nu! ta!.. așa!.. tistul! tute la sala di boliției!..

Lili. La sala de poliției!..

Lauternik. Ya!

Lolo (privind pe Lauternik grațios.) Fórte bine, minunat!

Lili (a parte.) Sermanul bает!

Laroz (incet Lilei.) T-om esplică incurcala mai târđiu... la 9 ciasuri luminarea la ferésta dtalei!

Lolo. Uite-l că acum se légă de nepóta!

Lauternik (cu furie, bolborosind o frasă germană.) Saperman! schnach mein herr... macht Weiter, ohne langern Kuffchub. Care... fre se đic: tute la tracu dta de aici!

Laroz (inturnându-se cu aer supus.) Înțeles... S' trăiți! me duc! (*Privind pe furie pe Lolo.*) Amarnică femeieșcă!.. (*Incet sergentului.*) Ține-te țapăn... și marș gimnatic cu declarația!.. (*Isi reia aerul de bețiv și ese cântând.*)

Când pe deal și când pe vale...

Stau tot in brațele tale...

Când pe sus și când pe jos

Te strîng puico drăgostos.

Ehei! unde mi-i căsuța puicule! (*Ese.*)

(Va urmá.)

N. A. BOGDAN.

Conferințele dlui dr. V. Babeș.

II.

Holera.

Ca și la prima conferință, micul amfiteatru al institutului de patologie și bacteriologie erá ticsit de un public fórte ales, care venise să asculte a doua conferință a dlui dr. Babeș, conferință al cărei subiect a fost holera și care cu drept cuvânt a đis conferențiarul, trebuie să intereseze pe ori ce cetățean đcritor de a-și apără țera de un pericol care ne amenință in mod fórte simțitor.

La această conferință a asistat și dl N. Filipescu, primarul capitalei, care a fost nevoit să asculte multe adevăruri crude asupra relei stări sanitare a orașului și mai ales in privința apei de bcut, care e fórte murdară și primejdiosă sănătăței poporațiunii.

Dl dr. Babeș își incepe conferința spunend că decă România ar avé instituțiuni sanitare după idealul dsale, de sigur că ea ar fi la adăpostul pericolului de care e amenințată prin invadarea holerei, care anul trecut s'a oprit la fruntăriele țerei noastre.

România, đice dl dr. Babeș, e mult mai amenințată astăzi de holeră decăt anul trecut. Holera s'a oprit in Rusia, dar cu siguranță că ea va trece in România, decă autoritățile noastre sanitare nu vor luá măsurile cele mai energice pentru apărărea țerei. Guvernul de asemenea are datoria de a nu cedá cu nici un preț considerațiunilor de interes economic séu comercial, căci cea mai mică greșelă póte compromite cu desevășire sănătatea poporațiunei. Ómenii noștri de stat trebuie să cugete serios la pericolul de care sântem amenințați și să se convingă că primejdia holerei e mult mai importantă decăt interesele economice séu comerciale ale țerei. Mai bine să renunțăm la micile folóse materiale decăt să transformám țera intr'un vast cimitir.

Verind la microbul holerei, spune că acest microb a fost descoperit de cătră celebrul dr. Koch și acest microb are forma unei virgule (.). Patria holerei e India,

in niște locuri umede și mlăștinose dela gura Gangalui, unde ea are caracterul endemic al frigurilor.

Pentru prima oră holera a apărut cu caracter epidemic in 1817, apoi la 1823. etc. Modul de infecțiune e foarte simplu și epidemia holerei e adusă de câtră pelerinii cari se duc la locurile sfinte din Meca, și cari răspândesc apoi peste tot locul germeii holerei prin dejecțiunile lor. Acești germeni infectează apoi populațiunea și mărfurile destinate Europei și astfel epidemia se întinde cu repezeciunea cea mai mare.

Pentru a explica și mai lămurit modul de infecțiune, dl dr. Babeș ia ca exemplu un călător infectat de holeră și arată cum acesta transmite germeii epidemiei prin dejecțiunile și rufăriile sale tuturor aelora cu care vine in contact. S'a vădit adesea că asemenea călători au infectat bastimente întregi ai căror matrozii apoi au dus epidemia in diferite țeri.

Infecțiunea holerei se face prin gură, unde microbul cu ajutorul apei se strecoră in intestine și apoi produce bóla.

La început, cel atins, simte după 3—4 zile o ușoră indispoziție, apoi diareea, insoțită de niște crampe foarte durerose in stomach, regușelă, vărsături, și in sfârșit istovirea puterilor după care urmază vinețela corpului, simptomele morței.

Tóte murdăriile holericii inlesnesc intinderea bólei, și decă cei din pregiurul bolnavului nu iau tóte precauțiunile de a se apără de infecțiune prin ajutorul soluțiilor desinfectante, apoi se molipsesc cu siguranță lăbind astfel tot mai mult epidemia.

Cel dintău lucru pe care îl avem de făcut, când vre-un membru al familiei noastre a fost atins de acésta epidemie, e izolarea bolnavului, desinfectarea tuturor obiectelor atinse de el, și mai ales distrugerea microbilor din dejecțiunile bolnavului, prin soluții desinfectante.

Cea mai bună soluțiune pentru acest scop e acidul fenic brut, amestecat cu săpun verde și apă, care servește cu mult succes la desinfectarea atât a dejecțiilor bolnavului și a latrinelor cât și la spălatură mânărilor celor cari ingrigesc de holeric.

Acésta soluțiune nu necesită decăt o cheltuielă de 50 bani pentru o cantitate de 10 litri. Iar pentru desinfectarea locuinței se va întrebuiță spoitul cu lapte de var.

Trebuie inse să fim cu foarte multă băgare de seamă cu holera, căci infecțiunea ne póte veni și pe alte căi, bună oră prin alimentele care n'au fost păstrate cu ingrigire și in care va fi putut pătrunde microbul holerei. De pildă mâncările ca: laptele, untul, pânea, bucatele, etc. trebuiesc totdeauna acoperite, căci adesea mușcele care au umblat prin murdăriile bolnavilor au pe picioré germeii bólei și decă se depun pe alimentele noastre, evident că neputem cu ușurință infecta.

S'a dovedit prin diferite experiențe că microbul holerei nu e atât de resistant, îi trebuie anume condițiuni de traiu și mai ales umedélă. Uscăciunea nu-i prișce de fel. In cartofi, morcovi, oue, unt, lapte etc. microbul trăiesce 3 zile, iar in bere séu vin nu trăiesce decăt o jum. de oră. Rațele sórelui au proprietatea de a distruge cu multă repezeciune microbilii holerei.

Cel mai bun traiu al microbului e apa murdară și deci să ne ferim de ea pe timp de epidemie.

S'a dovedit de asemenea că spălătoresele sânt adesea agenții de propagare a holerei prin amestecul rufelor ómenilor sănătoși cu rufele murdărite cu dejecțiuni ale holericii, — cum s'a întemplat in Hamburg.

Conferențiarul apoi a introdus in față publicului

cultură holerică la un cobai (purcel de India) după ce mai întău i-a introdus in intestine puțină sodă spre a neutralisá aciditatea stomachului care are proprietatea de a distruge microbul. In 24 ore simptomele holerei se vor declara la purcel tot asá ca și la om prin indispozițiune și sfărșind cu morțea.

Dl dr. Babeș combate cu acésta ocaziune teoria celebrului dr. Petenkoffer și a altora, cari susțin că microbul holerei nu-i atât de primejdios pe cât se crede. Dsa spune, că de și acești savanți au inghițit cultură holerică fără a le produce morțea, totuș sânt secrete in științele naturale care încă n'au fost pătrunse de știința modernă. Astăzi inse, când sântem in pozițiune de a ne cunoșce inamicul, cum și mijlócile de a-l combate, e o ușurință a admite teoria dlui Petenkoffer de a nu ne apără in potriva dușmanului.

Cu projectorul electric, conferențiarul a arătat microbul holerei in diferite forme, al tuberculosei, cum și alți microbi găsiți in apa capitalei și cari produc bólele cele mai primejdiose.

Revenind la cestiunea apărării țerei in potriva holerei, dl dr. Babeș spune că fiind întrebat de medici streini decă ne vom poté apără țera in potriva holerei cu actualele mijlócile de care dispunem, dsa a respuns că da, inse cu condițiunea ca guvernul și toți cetățenii să se pătrundă de pericolul holerei și fiecare să dea concursul seu, in limitele putinței, intru apărarea țerei.

Holera, dice dsa, nu va poté veni in timpul primăverei, avem inse doué luni de chibzuire și in acest interval trebuie să ne punem tótă activitatea pentru intimpinarea primejdiei de care sântem amenințați.

Acésta conferință fiind numai o introducere a cestiunei holerei, in viitóra conferință savantul nostru bacteriolog va propune măsurile de apărare care vor trebui luate pentru a se feri țera de primejdia holerei de care sântem amenințați mai ales din partea Rusiei.

IONA.

Cântece populare.

— Din părțile Aradului. —

Săracă străinctate

Mult mi-ai fost fără dreptate;

Cungiurai țerile tóte

Și de bine n'avui parte;

Că de când am pribegit,

Tot cu străini am trăit,

Odihnă n'am nimerit;

Câte frunțe prin păduri,

Me bat mai multe gânduri,

Ș-așá-mi vine când și când

Să me duc la drum plângând;

Ș-așá-mi vine une ori,

Să me sui in munți cu flori,

Să-mi vină ciasul să mor.

Suflă vântul de pe munți,

Vine-mi dor dela părinți,

Suflă vântul de pe brați,

Vine-mi dorul dela frați;

Suflă vântul de pe flori,

Vine-mi dor dela surori;

Suflă vântul, iérba creșce,

Dorul mândrei me topeșce.

PAUL DRAGA.

Dela București.

La trei baluri într'o noapte! E prea grea. Inse n'ai ce face, trebuie să te supui obiceiului. Dacă ții ca prietenii să nu se supere și să vină și densii pe la tine, nu le poți refuza invitația. Când n'ai să mergi decât numai într'un loc, este ușor; între unșpredece și douespredede comanzi o trăsură și pornești cu nevasta la familia care dă balul; stați acolo un cias dou, ascultați și luați parte la conversația franțozescă și apoi ve n-torțeți acasă. Dar când se n'templă, că n' aceeaș s'era séu mai bine noapte să fii poftit la trei baluri, lucrul se face mai greu. Cu toate aceste trebuie să-l faci. Atunci, firește, ai să n'cepi mai de cu vreme; in primul loc stai dela 10 până la 11, in al doile dela 11 până la 12, atunci te duci la a treia casă, inse fără ca să te temi că n'târđii, căci tot mai sânt mulți cari sosesc in urma vóstră.

Așă se petrece acuma la București. Ce-i dreptul, sântem in postul mare; balurile publice, cari n'au caracterul de pe la noi, au cam incetat și numai niște baluri mascate mai țin afișele din când in când, dar balurile particulare sânt in toiul lor. Salónele bucureșcene duc o vieță veselă, nu degiaba sântem in orașul lui Bucur. Balurile lor se succed cu o repeđiune atât de mare, încât điarul francez de aicea, care trece drept organ autorizat al salónelor, abia le póte descrie cu toate aménuntele. Trei-patru serate mari de aceste, cu musică, dans și reprezentațiuni teatrale, (se n'țelege că in ce limbă,) cu niște supeuri sumptuóse și cotillóne feerice, — intocmai ca la Paris.

Aceste consumă acuma totă activitatea vieții sociale din capitala București. Teatrele sânt góle și nu veđi lume decât duminică la concertul simfonic, in după-médăđile mai senine la șosea și câte odată la circ.

Sesonul teatral la București pare că ține numai până la inceputul lui martie. Acuma Teatrul Național totdeuna remâne gol; degiaba se jócă piese bune și de valóre, lumea nu mai vine. Chiar și alaltă s'era, când s'a dat o reprezentație anume la dorința prințesei Maria, sala nici de jumétate n'a fost plină, cu toate că s'a anunțat prin diare, că va asistá și regele dimpreună cu párechia moștenitóre.

Pecat, căci reprezentația a fost din cele mai reușite. Intéiu s'a jucat actul V din «Despot-vodă» a lui Alecsandri, a cărui versuri totdeuna vor respândi un farmec, pe care nu l'a avut încă nici un poet român. Arangiarea e ingrigită, decorurile și costumele frumoșe. Dl Nottara, in rolul lui Despot, jucat pân' acuma de regretatul Manolescu, a fost bine; iar dna Aristița Romanescu, ca totdeuna, a jucat cu mult avént artistic.

Piesa a doua, «Comedie și tragedie», tradusă din englezește, a dat privilegiu mai favorabil artistei spre a face să ne strălucescă in totă puterea sa marele-i talent. In partea primă, unde ne-a infátoșat diversele figure și situațiuni comice, cu jocul seu plin de șic a ținut sala in nesfêrșită ilaritate; iar in partea a doua, sub impresiunea temerii că bărbatul ei póte să fie omorít in duel, a desvoltat toate fazele acestei temeri cu o simțire atât de adâncă și cu o forță atât de elementară,

cum numai adevératele artiste șciú să-și verse sufletul in personagele ce reprezintă.

Cea din urmă piesă ne-a scos in relief iarăș pe dl Nottara. S'a jucat actul prim și cel din urmă din «Negustorul din Venetia» de Shakespeare. Dl Nottara a făcut pe Schylock, legendarul usurar jidan, care imprumută parale cu condiția, ca in cazul de neplătire, el să aibă dreptul a tăia carne din trupul datorășului. Distinsul artist al Teatrului Național, astăđi primul între toți artiștii pe câți are scena română, s'a avéntat la locul acesta după studii indelungi și adânci; astfel de câte ori debutéază, recunoști numai decât talentul țiselat prin o muncă stărúitoare. Genul seu prin vocațiune este cela de intrigant, pentru care il indică toate aptitudinile sale artistice. In acest gen este nentrecurt pe scena română. Se n'țelege dar, că rolul lui Schylock i se potrivește de minune. Mlădiarea corpului, vocea, jocul feței, tot tot i dau ajutorul. Succesul a fost deplin și auditorul s'a depártat mulțumit.

Și pe când lumea incepe să uite drumul către teatru, o nouă trupă română s'a ivit la București. Este trupa de operetă română din Craiova, care a inceput să dea un șir de reprezentațiuni in teatrul din palatul Báilor Eforiei de pe bulevard.

Căre va să đică, acuma trei teatre românești stau la dispoziția publicului: Teatrul Național, Societatea lirică de operete din teatrul Dacia și Opereta română din Craiova.

Am asistat in una din serile trecute la o reprezentație a acestei operete. S'a jucat «Mikado» de Sullivan. Sala este mai mare și mai elegantă decât la Dacia, dar și trupa e superióră aceleia.

Dna Irina Vlădăianu, (Yum-Yum,) despre care cetisem atât de mult, nu este la innălțimea aceea artistică la care o cugetasem; căci vocea-i n'are timbrul argințiu ce mi-l intipuiam. Dar dna Elisa Odesianu, (Katisha) a făcut mare progres, de când o vedusem mai pe urmă la Teatrul Național; vocea-i s'a întărit și desvoltat deplin, încât ađi este o cântăreță perfectă.

Tenorul G. Vasiliu (Nanki-Poh, fiul lui Micado,) este bun și merită aplausele publicului. Are o voce sonoră și curată până n' registrele cele mai nalte. I. Anestin (Mikado) e favoritul vrednic al publicului, căci are umor nesecat. Ceialalți bărbați intregesc cu succes mult-puțin esemble-ul. Iar corurile sânt perfecte.

Ceea ce m'a surprins mult, este bogăția costumelor. Se vede că lumea din Craiova spriginește cu căldură trupa acesta.

Impresiunea generală, mai ales după actul al doile, mi-a fost cât se póte de plăcută.

Și mai plăcută suvenire mi-a produs inse o mică conversație după actul prim.

Zărri in o logiă pe veteranul artist Millo și grăbii cu bucurie să-l salut, căci de mult nu-l vedusem.

M'a primit fórte afabil și numai decât a inceput să vorbescă despre escursiunea sa artistică ce a făcut prin părțile noastre cu o trupă, pare-mi-se la anul 1869. Mi-a reamintit suvenirile-i de atunci, succesele ce a avut pretotindene, entuziasmul cu care a fost salutat dincolo de Carpați, și adresându-se către vecinul seu din loge, a adaus cu mândrie:

— Am fost primit ca un rege.

Apoi mi-a vorbit de Arad, de Sibíiu, unde reposatul Șaguna i-a dat spriginul cel mai călduros; de zelul și căldura cu care românii l'au intimpinat in toate

părțile; de veteranul nostru George Barițiu, cu care este de-o vârstă; de Alecsandri și de Cogălniceanu, cu cari a copilărit, cu cari a început să facă primele mișcări pentru fondarea teatrului românesc și pe cari i regretă ca pe niște zei...

Și când vorbea, ochii-i străluciau și fața-i ardea par că de-o fericire naltă. Moșul trecut de 80 de ani, intineria, căpeta puteri, căci îl inspira idea pentru care a trăit totă viața.

Acuma nu mai joacă, dar își scrie memoriile. Aceste vor cuprinde șese volume. Doue sunt gata. Jumătate de volum este dedicat suvenirilor sale din timpul debutărilor de peste muni.

Cu admirațiune și stimă ascultam vorbele sale și la despărțire, când mâna-i tremurândă îmi strânse mâna, simțeam par că un curent electric, care-mi transpiră încredere, curaj și un fel de mândrie națională.

Prea mulțumit am eșit din teatru. Bine a jucat trupa de operete din Craiova.

IOSIF VULCAN.

Stelparul verde.

Mâne este Dumineca Floriilor și în acest minut copiii cântă afară. Toți, mici și mari, au în mână stelpari de salcie verde. Nu pot auzi cuvintele ce cântă micuții oameni, dar ve pot spune ceea ce mi-a spus și mie stelparele cele verzi.

«Toți avurăm acelaș lăgan, dar puțini vom avé acelaș mormânt. Când plecarăm ađi dimineta eram în mare număr și mulți remaserăm în cale. Un mare număr remase în biserici, împodobind icóna prea curatei și icónelc sfinților. O femeie bătrână a luat pe unul din noi, l'a dus în sāraca ei cămăruță, și l'a pus pe o iconiță, la capul patului făcându-ș cruce. Fata ei a cerut unul roșindu-se, și ăicend că-l cere «ca să încerce de are parte de salcie»; inse în gândulețul ei salcie va să ăică «un sot». Ea se duse cu grabă să-l resădescă în grădiniță.

«Unele din noi cădură pe ulițe, în noroiu, altele s'au cătat de cătră un trecător și încă în biserică o dómna a plecat, fără să șcie, cu un stelpar agătat de péna pālăricii sale. Un cucernic a depus unul pe portretul maicei sale și tot anul va ingenuchia inaintea lui. O mamă a luat din cele mai frumoșe și-l va depune cu un sārutat și cu o rugăciune pe lăganul copilașului ei, și Osana, ce va eșf din inima acestei mame, va aduce aminte p'acele ce resunară pe ulițele Ierusalimului acum 1864 de ani.

Sunt oameni cari s'au indoit de ăeitarea lui Isus; dar nu este o singură mamă, căci fiecare înțelege bine uitându-se la copilașul ei în lăgan că Dăeu se pôte face om.

O călugăriță a luat unul și acela se va uscă cu intristare într'o chilie. Unele vor fi aruncate pe o livadă séu într'o vie spre a apéra grăul și via de pétră. Multe vor fi puse pe morminte.

«Ne vom duce în palaturi și în colibe, în biserică și în casarme, în temnițe și în casele păcătoșelor. Cel mai fericit dintre noi va fi acela care va avé parte să cađă în mâna euiva care-l va resădí și astfel va prinde rădăcină și va trăi.

«Sórta vóstră dar se osebeșce din a nóstră prin acésta că noi mergem unde ne duce sórta, când voi ómenii n'aveți decât să voiți spre a ve face ênși-ve

sórta, și cel mai puțin alegerea căiei; și chiar căđend, aveți fericirea că de veți voi puteți fi pentru vecie ceea-ce noi nu sântem decât pentru o ăi: «Stelparul Duminecei Floriilor».

1864.

MARIA C. A. ROSETTI.

Sesiunea gen. a Academiei Române

in 1893.

IV.

Sedința XI, la 6/18 martie. Se ceteșce raportul dlui Cr. G. Cutiava, care arată că procesul intentat de Academie în contra curatei averii succesiunii Zappa pentru reclamarea vèrsămèntului anual Ev. Zappa pe 1892 s'a amānat pentru ăiua de 4 maiu a. c. pentru comunicare de acte.

Dl D. Sturdza aduce la cunoșcință, că tribunalul de Ilfov a hotărît a da averea lui Evanghele Zappa în posesiunea rudelor, cari au reclamat-o pe calea justiției; că s'a recunoscut în mod solemn de moștenitorii lui Zappa și confirmat de tribunal drepturile Academiei și că în urma acestei sentințe se pôte speră, că în scurt timp se va puté incassă vèrsămèntul întârziat.

Dl V. A. Urechia ceteșce propunerea comisiei premiului San-Marin, ca concursul să se publice și pentru anul 1895, cu acelaș obiect, ridicându-se premiul la 2,000 lei. Propunerea se primeșce.

Dl Gr. G. Tocilescu ceteșce propunerea comisiei premiului Neuschotz, ca concursul să se publice și pentru anul 1895, ridicându-se premiul la 2,000 lei.

Dl Gr. G. Tocilescu face comunicări asupra câtorva documente date de Mihai Vodă Vitezul.

Sedința XII, la 8/20 martie. Se alege comisiunea care va esamină lucrările ce se vor presentă la concursul premiului Eliade-Radulescu de 5,000 lei din 1894, asupra subiectului: «Studiu asupra basnelor române», — în persónele dlor Marian, Quintescu și Roman.

Se alege comisiunea care va esamină lucrările ce se vor presentă la concursul premiului Alesandru Bodescu de 1,500 lei, asupra subiectului: «Istoria teatrului în România». Și anume: dnii Maiorescu, Urechia și Negruzzi.

Dl Stefanescu ceteșce procesul verbal al secțiunii științifice, care recomandă să se publice în Anale lucrarea dlui Fl. Porcius «Diagnosa fanerogamelor și criptogamelor din Transilvania». Se aprobă.

În ședința acésta se presentă și membrii din Bucovina, dnii Ioan Sbiera și S. Fl. Marianu.

Sedința XIII, la 9/21 martie. Dl D. Sturdza presentă șese broșuri de G. Platania privitoare la vulcanii siciliani și erupțiunile lor. Acest invetăt esprimă dorința ca Academia să trimetă unele din publicațiunile sale Academiei din Acireale în schimb. Se decide a se trimite în schimb Analele.

În precedentă ședința dl V. A. Urechia presentă doue fotografii representând grupuri din resboiul Russo-romano-turc, în cari se vèd regele României și împèratul Rusiei Alesandru al II-lea, cu alte persóne din suițele lor.

Acuma dl gen. Fălcoian presentă pentru colecțiunile Academiei următórele fotografii:

a) Doue fotografii originale representând pe Dom-

nitorul Carol I cu împăratul Rusiei Alesandru II și sui-tele lor la Gorni-Studen la 11/23 august 1877.

b) Fotografia unui tablou care arată prezentarea făcută Domnitorului României a drapelului turcesc luat la 30 august 1877 de soldatul Grigore Ioan din batalionul 2 de vânători.

c) Fotografia unui tablou reprezentând pe Domnitorul României felicitând pe Osman Pașa la 28 novembre 1877 după căderea Plevnei.

d) O fotografie reprezentând primirea făcută regelui Carol I la Belgrad în 1885.

Di G. Sbiera dăruiește copia contemporană a unei porunci dată de împărăteasa Maria Teresia la 25 august 1766 pentru paza granițelor din spre Moldova din cauza ciumei.

Di D. Sturdza prezintă din partea dlui Speranția două fragmente de Papirus cu text.

Di Gr. Stefanescu face o comunicare asupra congresului internațional de geologie care se va ține la Cicago în anul curent.

Di V. A. Urechia cere a se dăruie câte un exemplar din scrierea sa: Memoriu asupra istoriei Românilor dela 1774—1786, Clubul român din Sucéva și societății academice din Cernăuți. Se decide a se satisface cererea dlui Urechia.

Se decide a se ține ședință publică vinerea viitoare, când se vor face lecturi de dnii N. Ionescu, St. Hepites și D. Ollanescu.

Ședința XIV, la 10/22 martie. Se cetește o scrisoare a dlui T. T. Burada pe lângă care trimite articolul: «O călătorie la Români din Bitinia (Asia Mică) publicat în arhiva societății științifice și literare din Iași, ca rezultat al cercetărilor pentru cari Academia i-a acordat un ajutor bănesc în sesiunea trecută.

Di secretar general D. Sturdza observă, că această relațiune nu se poate tipări în Anale, fiind deja publicată, conform deciziunii luate la 11 martie 1889.

Di N. Quintescu ține, că Analele Academiei sunt adese ori întârziate din diferite cauze și de aceea membrii sunt siliți a publica lucrările cetite în Academie în broșuri sau în alte publicațiuni. Ar fi bine să se ia măsuri ca Analele să se publice fără întârziere și numai în acest caz s'ar pute opri membrii de a-și publica aiurea lucrările comunicate în Academie.

Di D. Sturdza răspunzând dlui Quintescu, ține că întârzierile de cari se plânge dl Quintescu au putut exista numai până la 1886, când s'a hotărât a se publica separat memoriile fiecărei secțiuni. De atunci fiecare memoriu se poate pune la tipariu îndată ce manuscrisul se prezintă.

Di Gr. Stefanescu ține, că ar fi bine să se hotărască odată pentru totdeauna această chestiune luându-se deciziuni precise asupra întrebărilor: Dacă o lucrare se poate prezenta la Academie și reproduce în Anale după ce a fost tipărită și dacă o lucrare prezentată la Academie în manuscris se mai poate publica în Anale, după ce în urma prezentării a fost tipărită în alte publicațiuni sau în broșuri și volume separate.

Di Maniu crede că este dela sine înțeles, că lucrările publicate sub ori ce formă nu mai pot fi reproduse în publicațiunile Academiei; și iarăși crede, că este absolut necesar ca lucrările cetite în Academie să se publice mai întâi în Analele ei. Membrii Academiei sunt atât de sus puși, încât nu pot fi așa de nerăbdători ca să-și publice îndată lucrările cetite fără să aștepte publicarea lor în Anale.

Di V. A. Urechia observă, că discuțiunea decurge asupra a două chestiuni deosebite: dacă raportul dlui Burada se mai poate tipări în Anale și dacă în general în Analele Academiei se pot tipări lucrări apărute în publicitate. Propune să se amâne discutarea chestiunii generale, iar broșura dlui Burada să se trimită la secțiunea istorică care să hotărască asupra ei.

Di Quintescu ține, că nici o deosebire nu este între faptul, că dl Burada prezintă raportul sau tipărit și publicat și între faptul, că unii membri își publică lecturile făcute în Academie înainte ca ele să fie apărute în Anale.

Di D. Sturdza ține, că hotărârea luată de Academie la 1889 este precisă. Raportul dlui Burada fiind publicat, nu se poate nici reproduce în Anale nici nu se poate ceti în ședință ca o lucrare nouă și necunoscută.

Di Urechia stăruiește a se trimite secțiunii istorice lucrarea dlui Burada, nu ca să se tipărească, ci ca secțiunea să ia dela autor alte informațiuni privitoare la obiectul cercetărilor sale. După propunerea dlui Urechia scrierea dlui Burada se trimite secțiunii istorice.

Se cetește procesul verbal al secțiunii istorice, care propune să se aleagă membri ai Academiei dnii Al. Xenopol și Ioan Kalinder, iar membru corespondent dl dr. Ioan Mihali.

Asemenea se cetește procesul verbal al secțiunii literare, prin care se propune să se aleagă membri dnii Ant. Naum și D. C. Ollanescu, iar membru corespondent dl Al. Vlahuță.

Alegerea se va face în ședința viitoare.

Ședința XV, la 11/23 martie. Se cetește procesul verbal al secțiunii științifice, prin care se arată că secțiunea propune în unanimitate a se alege membru al Academiei în acea secțiune dl dr. Victor Babeș, profesor la facultatea de medicină din București. Se decide a se pune la ordinea zilei în ședința de astăzi.

Se cetește raportul secțiunii științifice, prin care se arată că secțiunea propune în unanimitate a se alege membri corespondenți români pentru acea secțiune dnii: Dimitrie Negreanu dr. în științele fizice și profesor la universitatea din București; dl Leon Cosmovici, dr. în științele naturale, profesor de zoologie la universitatea din Iași și dl Sabba Stefanescu, licențiat în științele naturale și profesor la liceul St. Sava. Se decide a se pune la ordinea zilei în ședința de astăzi.

Se procede la alegerea membrilor propuși de secțiuni.

Sunt aleși membri ai Academiei în secțiunea literară: dl Anton Naum, intrunind 17 voturi pentru, 5 contra, din 22 votanți; dl Dumitru C. Ollanescu intrunind 18 voturi pentru, 4 contra, din 22 votanți.

Se alege membru corespondent român pentru secțiunea literară dl Alesandru Vlahuță, intrunind 20 voturi pentru, 1 contra, din 21 votanți.

Se pun la vot candidații propuși a fi aleși membri ai Academiei în secțiunea istorică. Di Ioan Kalinderu intrunește 13 voturi pentru, 9 negre, contra. Di președinte anunță, că candidatul neintrunind 2 treimi (conform articolului 10 din statute) urmază a se supune la o nouă votare în ședința viitoare.

Este ales membru al Academiei în secțiunea istorică dl Alesandru D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași, intrunind 18 voturi pentru, 4 contra, din 22 votanți.

Este ales membru al Academiei în secțiunea științifică dl dr. Victor Babeș, intrunind 20 voturi pentru,

1 contra, fiind o abținere (Vinc. Babeș,) din 22 votanți.

Se aleg membri corespondenți pentru secțiunea științifică dnii Dumitru Negreanu, cu 17 voturi pentru și 3 contra; dl Leon Cosmovici cu 17 voturi pentru, 3 contra; dl Sabba Stefanescu cu 20 voturi pentru, fiind câte o abținere la fiecare nume. Dl președinte proclamă de aleși membri ai Academiei și membri corespondenți pentru diferitele secțiuni, pe persoanele enumerate mai sus.

Sedința XVI, publică la 12/24 martie. Dl președinte dă cetire telegramelor prin cari dnii A. Naum și A. Xenopol mulțumesc pentru alegerea lor de membri ai Academiei.

Dl N. Ionescu rostește espunerea sa asupra activității militare a lui Traian la Rhin, de unde i s'a dat numele de Germanicus și a fost infiat de împăratul Nerva, căruia i-a și urmat în demnitatea de împărat. Arată apoi motivele pentru cari Traian a fost nevoit a întreprinde resbele Dacice și a sfărîmă pe acest popor.

Dl St. Hepites cetește lucrarea sa despre: Temperatura lunii ianuarie st. n. 1893.

Dl D. C. Ollanescu adresază Academiei următoarele cuvinte:

«Domnilor și prea onorați colegi.

«Dati-mi voe să vin, cu inima plină de recunoștință, a ve aduce mulțumirile cele mai căldurose pentru înalta onoare ce mi-ați făcut chiamându-me, pe mine modest lucrător, să iau scaun aci alături cu Dvóstre iluștri reprezentanți ai cugetărei române.

«Într'adevăr de anul trecut Academia a revărsat cu prisos asupra-mi generositatea și buna sa voință, cari nu au asemănare decât dór cu indulgența ei cea mare către mine. Sînt cu atât mai fericit inse de aceste distincțiuni, cu cât socotesc, că ele nu se îndreptăză în deoschi meritelor persoanei ori lucrării mele, ci sînt mai mult o pildă și un indemn dat tinerimei muncitoare, care iubesc binele și frumosul, dovedindu-i că ușile acestei tempiu sînt larg deschise tuturor și că ospitalitatea se distribue aci cu aceeaș darnicfe celui smerit ca și celui mai glorios.

«Ore vulturul, ragele măreț al spațiului nu se urcă el pe aceeaș cale cu ciocârlia, pribega cântăretă, până la sóre?... Cei mari și cei mici odată intrați aici au o singură țintă: infrățirea prin muncă, iar idealul tuturor este înălțarea și respândirea cât mai luminóșă și mai depărtat a simțirii și a limbei românești, căci cine își iubește și-și cinstește limba, își iubește și cinstește némul și patria.

«Încă odată, domnilor și prea onorați colegi, din tot sufletul ve mulțumesc tuturor în deobște și fiecărui în parte și ve rog a fi deplin incredințați, că me voi silí să me fac vrednic și de acum înainte de acésta a Dvóstre incredere și de atâta dragoste».

După acésta cuvântare dl D. C. Ollanescu cetește un elogiu în versuri intitulat: «La morméntul poetului, apologie, intru amintirea repositatului Alecsandri». (Se va publică în fóia noastră. Red.)

Probă de dans.

Scenă drăgălașă din odaia copiilor. Părinții s'au dus de-acasă; copiii remași singuri, ce să facă? un ball Cheia dulapului fiind la indemână, scot toaletele. Fetia a și imbrăcat o rochie lungă și se privește 'n oglindă, cum i șede trena, făcend niște pași grațioși. Dnea lui

băiatul, e încă la începutul toaletei, își trage numai cio-rapii, dar peste câteva minute el are să fie cavalerul dansator.

Jalea văduvei.

Văduva jalnică își incrucește mânil pe inimă, ca să nu palpitate atât de 'nfocat la aniversarea morții ace-luia, pe care atât de mult l'a iubit și pe care l'a per-dut atât de curénd.

Necontenit o consumă durerile, dar în ȃiua acésta, aniversară și a cununiei sale durerea ei este și mai înțepătoare, căci își aduce aminte de fericirea de atuncea, de cuvintele cu care i-a jurat credință, de nunta strălu-cită, de veselía mare, pe care o credea vecinică.

Și acumal El în mormént; ea pórtă vélul vădu-viei nemângaiate.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șcrii literare. Dl I. L. Caragiale a scos de sub tipar la București ediția a doua a scrierii sale intitulată: «Note și schițe». — Dl Dela Vrancea va publică în curénd la București un volum nou sub titlul «Între vis și viață»; volumul în 24º, are 114 pagini. — *Eminescu* a apărut și în ediție poporală, în colecțiunea Șaraga, la Iași, și se vinde cu prețul bagatel de 1 leu.

Membrii noi ai Academiei Române și anume dnii Ant. Naum, D. C. Ollanescu, A. D. Xenopol, Ioan Calinderu și dr. Victor Babeș ș-au ocupat scaunele mulțămînd fiecare în parte pentru alegerea sa; în numele Academiei le-a respuns vicepreședintele V. A. Urechia. În discursul seu de recepțiune dl Ollanescu va vorbi despre Alecsandri, iar în numele Academiei i va respunde dl Iac. Negruzzi; dl A. D. Xenopol va vorbi despre Kogălniceanu și-i va respunde dl D. Sturdza; dl Ant. Naum va vorbi despre George Sior. Dl Ale-sandru Vlahuță, ales membru corespondent, a declarat că nu primește. Secțiunea literară a propus să se alégă membru corespondent dl Duiliu Zamfirescu.

Omer intinerit. Acesta e titlul unei lucrări ce a început să publice la București cunoscutul nostru anecdotist dl Th. D. Speranția, a cărui anecdote versificate sînt cetite și declamate cu atâta plăcere în multe părți. De asta-dată dsa a întreprins un lucru mai mare, tra-versarea Iliadei lui Omer. Literaturele mai inaintate posed deja de multă vreme parodii a Iliadei; dl Speranția ne dă prima încercare de asta natură în limba română. Parodia începută de dsa se petrece în România și mai cu sémă la București, amestecând cu umor persoane și întmplări moderne. De ocamdată a apărut cartea primă, care e ilustrată escelent de caricaturistul Jiquid. Prețul 2 lei.

Călin্দarul săptămânie.

Duminică Floriilor, Ev. dela Ioan			res. ap
Diua sept.	Calindarul vechiu	Călınd. nou	Sórele
Duminică	21 Păr. Iacob (†) Florii	2 (†) Paști	5 36 6 31
Luni	22 Mart. Vasilie.	3 (†) Francisc	5 35 6 32
Marti	23 Cuv. Nicón	4 Ambrosiu	5 33 6 33
Mercuri	24 Păr. Zacharie	5 Emilia	5 30 6 35
Joi	25 (†) Bunavestire	6 Celest	5 29 6 36
Vineri	26 † Vinerea patimilor	7 Cain	5 27 6 37
Sâmbătă	27 Cuv. Mar. din Tes.	8 Amant	5 26 6 39

Proprietar, redactor respundător și editor:

IOSIF VULCAN.

Hainarie de barbati si copii.

Am onóre a incunoscintiá pe onor. public, cumca am deschis
in

ORADEA-MARE,
Olasig, piatia Bémer,

MAGAZIN de VESTMINTE,

corespundietor recerintielor timpului modern,

BOGAT ASORTAT,

unde intotdéuna se capeta

vestminte de moda mai noua,
din stofa de calitatea cea mai buna,
cu pretiuri moderate.

Pentru ca onor, public se nu fie sedus — târguéla eshidiên-du-se — cu

PRETIU OTARIT

se efeptuesce vëndiarea.

Rogând onor public pentru binevoitórea-i spriginire, remân

cu tóta stima

ADOLF NEUMANN.

(4) 2—2

Cu TIPARIUL LUI IOSIF LÁNG & COMP. IN ORADEA-MÁRE.

